

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. 18. Ex qualibet re, quae occurrit, motus anagogicos elici posse:
Scalae à visibili creatura ad invisibilem Creatorem

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

5. Quanta duritia cordis mei! concutitur terra, dissiliunt saxa, obtenebrantur cœli, moriente Domino: solum cor meum immotum erit, qui tantæ necis causa fuit? Scinde illud, Domine, & frange sanguine tuo.

6. Sepeli cor meum tecum, & absconde me intra vulnera tua, dilectissime Jesu, ut extra te nusquam reperiar.

7. Obsigna cor meum, Domine, & sensus ac facultates sigillo charitatis tuæ, ut sic obsignatus tecum maneam in æternum.

8. O Rex gloriæ, Domine virtutum, qui post mortem descendisti ad inferos, & justos è carcere eduxisti, gaudeo de hoc tuo triumpho, & precor, ut omnem tartaream potestatem virtute tua vincere me facias.

9. O Triumphator gloriosissime, fac me participem passionis tuæ, ut sim etiam resurrectionis: tecum moriar, ut tecum resurgam, & tecum tandem ascendam in cœlum.

10. Rex sempiternæ, qui sedes ad dexteram Patris, trahe me post te, ut illic semper fixum sit cor meum, ubi tu es thesaurus meus, & gloria mea, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

CAP. XVIII. *Ex qualibet re qua occurrit, motus anagogicos elici posse. Scala à visibili creatura ad invisibilem Creatorem.*

1. **O**ptimè dictum est à Redemptore nostro filios hujus seculi prudentiores esse filiis lucis in genere suo. (a) Nam quis ex nobis, qui filiorum lucis nomine censetur, tantam adhibet industriam in spiritualibus bonis procurandis, quantam mundani homines in terreno lucro ex omni re solertissimè captando? Languet nimirum spiritus, & vigent sensus: & quia cœlestia ab oculis corporalibus remota sunt, mentem humanam vix percellunt: atque ideo plerumque fit, ut in temporalibus

* LUC. 16, 8.

lynceſ, in æternis talpæ ſimus. Ne igitur ſeculo addicti homines ſurgant contra nos in iudicium, quod vivaciores fuerint & diligentiores in perituris divitiis, quam nos in veris & perpetuis congregandis; varias artes excogitare debemus opes quam plurimas ſpirituales accumulandi, in omni opere ac negotio lucrum ſpirituale ſectando, & ad Deum aſpirando, qui omnium actionum noſtrarum finis eſt & principium. Id qua ratione fieri poſſit, non meis, ſed ſanctorum Patrum verbis indicabo, quò majorem huic doctrinæ conciliem auctoritatem.

I I. Divinus Ephrem (*b*) hoc lucrum in oratione poſſimum conſiſtere docet, & ait: *Bonum fuerit ſemper orare, & nunquam deficere, quemadmodum ait Dominus. Quare ſive opereris, ſive dormias, ſive iter facias, ſive comedas, ſive bibas, ſive decumbas, cave orationem tuam intermiſeris. Sive in Eccleſia fueris, ſive domi tue, ſive in agro: etſi oves paſcas, etſi ædificia conſtruas, etſi in ſympoſio verſeris, ab oratione cave deſiſtas, & quancumque potueris, genua flecte; quando non potueris, mente Deum invoca. Quod ſi orationem operi præmiſeris, & ſurgens è lecto primorum motuum tuorum initia ab oratione duxeris, aditus peccato in animam non patebit.* Conſonat Chryſoſtomus dicens: [*c*] *Accedamus ad Deum, orantes omni tempore, quia nunquam contingit importunè accedere. Eum quippe, qui cupit largiri ſemper opportunè oramus. Sicut enim reſpirare importunum omnino nunquam eſt; ita etiam non quidem petere, ſed non petere potius importunum eſt. Sicut enim reſpiratione hac jugiter indigemus, ita etiam eo, quod à Deo præſtatur, auxilio. Idem Chryſoſtomus (*d*) alibi explicans Apoſtoli ſententiam dicentis: Omnia in gloriam Dei facite, varios proponit modos Deum glorificandi in omni actione & omiſſione, ſcalamque nobis de ſingulis creaturis faciendi, qua ad Deum aſcendamus. De qua re cum prolixum habuerit*

b Rom. 1. homil. de orando Deum. *c* Homil. 24. in Matt. *d* Orat. Kalendis habita.

sermonem, sic concludit: *Si voluerimus, per omnem vitam hanc spirituales mercaturas faciemus, & ex omni re lucrum capiemus. Sive ergo precemur, sive jejunemus, sive accusemus, sive condonemus, sive laudemus, sive vituperemus, sive ingrediamur, sive exeamus, sive vendamus, sive emamus, sive taceamus, sive disputemus, sive aliud quid faciamus, omnia referamus ad Deum.* Hæc ille docens quomodo ex omnire motus anagogici elici possint, quibus ad Deum assurgamus. Similia tradit Magnus Basilius. [e] *Accumbens mensæ, ora; esitans panem, largitori gratiam rependito; bibis vinum, memento ejus qui illud tibi dedit ad letitiam & infirmitatum solamen; tunicam indueris, gratias agito benigno datori; suspicis in cælum, & siderum pulchritudinem intueris, procide Deo, & cole eum, qui omnia hæc in sapientia creavit.* Omitto reliqua. Nam ut alterius Basili Seleuciæ [f] Episcopi verba usurpem: *Cum Deus res creatas in morem scilicet adaptaverit, per eas sui amantibus ascensum ad se extruxit.*

III. Quicquid igitur occurrit in creaturis ad laudem reducere oportet Creatoris, ut piè admonet Seraphicus Bonaventura. (g) *Cum videris aliquos, in prelatione temporali, vel in dignitate constitutos, cogitabis hoc esse factum ad divinam magnificentiam ostendendam, & sic in eis Dei potentiam collaudabis. Cum autem videris alios scientiæ insistentes, & non solum Creatoris, sed etiam creaturarum occultissima inquirentes, & quemlibet versiculum curiosius ordinantes, hoc esse factum ad manifestandam divinam sapientiam non ignores, & sic in eis Dei sapientiam commendabis. Cum vero videris alios temporalibus negotiis insistentes, in eis divinam laudabis providentiam per tales quiescentibus providentem. Si aliquos videris cæteros judicantes, divinum judicium time: Si pœnas inferentes, divinam justitiam cogita: si rigidos, divinæ justitiæ expavesce rigorem: si reprehensores, & causarum discussores, futuri*

e Homil. in S. Julit. Marc. f. Orat. i. g. In Stimulo amoris c. 10.

judicii recordare. Si verò videris prelatos circa punitionem malorum remissos, in eis divinam misericordiam commendas. Si videris aliquos insistere operibus charitatis & pietatis, in ipsis laudabis divinam bonitatem, & suam clementiam infinitam se breviter ad omnia diffundentem. Si calorem habueris, recoga erga nos Dei Patris nimiam charitatem, qua suum filium voluit incarnari, & pro nobis omnibus crucifigi. Si frigus habueris, ab omni aestu miseria refrigerium anhelabis: & sic per singula discurrendo omnia potes & debes reducere in laudem & magnificentiam Creatoris. Hoc sancti viri documento quasi acuto ferro medulla spiritus eruitur ex omnibus rebus, quæ sensibus percipiuntur. In promptu enim est juxta Apostolum, (h) Omni utenti ratione, invisibilia Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspicere. Quòd si accesserit moralis intelligentia rerum omnium, quæ præ manibus versantur, jam ingens sylva unicuique aperitur quamplurimos affectus erga Deum ex qualibet re eliciendi. Hanc autem intelligentiam curioso Lectori suppeditabunt ex antiquis Patribus Clemens Alexandrinus, Origenes, Gregorius Magnus, Rupertus Abbas, Bernardus, Eucherius, & alii: ex recentioribus sanctus Pagnicus in Isagoge ad mysticos Scripturæ sensus, Joannes à S. Gemignano in Summa de exemplis & similitudinibus, Hieronymus Lauretus in Sylva Allegoriarum, Petrus Berchorius in Reductorio, & Repertorio morali, & omnes ferè Interpretes sacre Scripturæ.

IV. Philo (i) disertissimus Judæorum scalas ad Deum esse creata omnia asseverat. Via enim patet nobis, ut dixi, ab his quæ videmus & contrectamus, ad Opificem Deum, quem non videmus. Nemo est, si internas aures admovere voluerit, qui vocem naturæ non audiat ingenti clamore conditorem suum prædicantis: *Cælum, mare, terra, & omnia quæ in eis sunt*, ait S. Prosper, (k) *consono speciei suæ, ordinationisque concentu gloriam Dei pro-*

h Rom. 1. 20. i Lib. de præmiis. k Lib. 2. de vocat. Gentium.

testantur, & predicatione perpetua majestatem sui loquuntur auctoris. Magnus est liber creaturarum, in quo non solum vir incomparabilis Antonius Abbas, ut de eo Athanasius (l) refert, sed etiam mundi sapientes studuerunt. Trismegistus dixit mundum esse librum Divinitatis, & speculum divinorum, in quo Deus seipsum clarè expressit. Orpheus in hymnis mundum esse ait musicam admirabilem, quæ prædicat, & laudat Deum: quod etiam noster hymnographus cecinit dicens; (m) *Cæli enarrant gloriam Dei.* Sunt Creaturæ nutus, quibus Deus se nobis manifestat, ex sententia Augustini, (n) & Gregorii Papæ: (o) Sunt venæ divini susurri, ut idem Gregorius (p) testatur. Sunt choreæ, quas mater natura Numini statuit, ut canit Synesius. [q] Sunt fontes divini amoris, ut docet Angelicus Doctor. [r] Nulli ergo dubium, quin facillimè possit, quicumque huic studio animum applicaverit, ex aspectu cujuslibet creaturæ in Deum assurgere, & piis affectibus ad Creatorem aspirare. Praxim hujus exercitii mox tradam, si prius monero fuisse quemdam virum sanctum, qui omnia quæcumque audiebat, & videbat, ad Christi passionem referebat. Si clamor occurreret, aut tumultus, vel ictus malleorum: Si scalas aspiceret, aut ligna, aut lanceas, aut clavos, aut aliud quidpiam, ex omnibus occasionem captabat Christi passionem grato animo recolendi. Poterit autem hujusmodi exercitatio ad totam Domini vitam extendi, adhibitis Aspirationibus, quæ superiori capite descriptæ sunt.

CAP. XIX. *Diarium, & Sylvula Aspirationum pro omni actione diei, & pro qualibet occasione.*

EX uberrima messe spicilegium faciam, cuncta enim percurrere ex quibus elici Aspirationes possunt immensi voluminis foret; sed sicut scriptum est: [a] *Da*

l In vita S. Antonii. m Psalm. 18. 1. n Lib: 2. de lib. arbit. c. 17. o Moral. lib. 26. c. 8. p Ibid. lib. 5. c. 20. q Hymno. 3. r Opusculo 61. & Prov. 9. 9.